

Nationella riktlinjer – Utvärdering – Vård vid stroke

Socialstyrelsens enkät till kommuner, 2018
Bilaga 2

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovsmannens tillstånd.

Nationell utvärdering av vård vid stroke

Enkät för utvärdering av vård vid stroke

Syftet med denna nationella utvärdering är att utvärdera hälso- och sjukvården med utgångspunkt från de nationella riktlinjerna för vård vid stroke från 2018. Genom att kartlägga kommunernas och stadsdelarnas insatser till personer i behov av vård och rehabilitering vid stroke vill vi få en bild av vilka förutsättningar som finns för implementering av de reviderade riktlinjerna. Utvärderingen ska bidra till det lokala, regionala och nationella förbättringsarbetet inom vård vid stroke. Denna enkät är ett av flera sätt att samla in underlag till utvärderingen. Enkäten har skickats ut till alla landets kommuner och till stadsdelarna i Stockholm och Göteborg. Resultatet av kartläggningen kommer att presenteras i en rapport som publiceras under hösten 2018.

Vem i kommunen/stadsdelen ska svara på enkäten: I enkäten finns dels frågor som riktar sig till ledningsansvarig för kommunens/stadsdelens vård och omsorg och dels frågor till medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) eller medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR). En person bör utses som ansvarig för att lägga in svaren i denna webbenkät.

Alla svar är viktiga: Att besvara enkäten är frivilligt för kommunen, men alla svar är viktiga för att resultatet av kartläggningen ska vara så täckande och därmed användbart som möjligt. Vi på Socialstyrelsen hoppas att få in ert svar så snart som möjligt, men senast den 18 maj 2018. Under insamlingstiden kommer ett par påminnelser/puffar att skickas ut.

Förtydligande kring frågorna: Frågorna avser, om inte annat anges, kommunens/stadsdelens samlade insatser inom området, oavsett om de drivs/erbjuds i egen regi, i samarbete med andra kommuner, eller som köpt tjänst. Om inget annat anges avser frågorna nuläget.

Har ni frågor om undersökningen, kontakta: Anastasia Simi, e-post: anastasia.simi@socialstyrelsen.se Tel: 075-247 4149. För tekniska frågor om enkäten, kontakta: Claes Falck, e-post: claes.falck@socialstyrelsen.se Tel: 075-247 3062.

Samråd med SKL: Socialstyrelsen har inför utformandet och genomförandet av enkäten samrått med Sveriges Kommuner och Landsting, i enlighet med förordning (1982:668) om statliga myndigheters inhämtande av uppgifter från näringsidkare och kommuner.

Uppgiftslämnaren kan komma att kontaktas igen. Lämnade kontaktuppgifter kan komma att användas av Socialstyrelsen vid förnyad kontakt inom ramen för aktuellt projekt. Socialstyrelsen är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter enligt personuppgiftslagen (1998:2014).

Kontaktuppgifter till uppgiftslämnaren

Kommun/stadsdel: .....

Kontaktperson: .....

Befattning: .....

Telefon: .....

E-post: .....

Enkäten besvaras i WC

Nationell utvärdering av vård vid stroke - frågor till kommun-/stadsdelsledning

I en tidigare utvärdering av strokevården från 2011 har Socialstyrelsen gjort en analys av landstingens och kommunernas insatser och identifierat en rad förbättringsområden. Myndigheten rekommenderade bl. a. att kommuner och landsting skulle öka tillgång till och förbättra rehabiliteringen efter stroke, gemensamt ta fram ett vårdprogram för rehabilitering efter stroke samt kartlägga skillnader mellan olika rehabiliteringsformer och åtgärda eventuella brister. Rekommendationerna i de reviderade riktlinjerna från 2018 har ökat fokus på rehabilitering, och ger vägledning för insatser i hela vårdkedjan inklusive rehabilitering i både tidig och sen fas.

Vad av följande har kommunen/stadsdelen genomfört under perioden 1/1 2015 - 31/12 2017?

	Ja	Nej
Tagit fram en ny eller reviderat en tidigare övergripande handlingsplan för rehabilitering efter stroke	☐	☐
Tillsammans med andra kommuner och/eller landsting deltagit i framtagandet av vårdprogram för rehabilitering efter stroke	☐	☐
Genomfört fortbildning* om stroke till vård-, rehabiliterings- och omsorgspersonal	☐	☐

*med fortbildning avses minst en kostnadsfri halvdagsutbildning.

Nationella riktlinjer för vård vid stroke – frågor till medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) eller medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR)

A. Samordning och ansvar för rehabilitering

Efter en stroke görs en bedömning av personens funktionsnedsättningar och begränsningar i aktivitet och delaktighet. Dessa sammanställs i en rehabiliteringsplan tillsammans med de rehabiliteringsinsatser som är aktuella för att möta personens behov. Den individuella rehabiliteringsplanen kan upprättas i slutenvården, vid utskrivning från slutenvården eller senare och bör uppdateras efter patientens behov. När det finns behov av insatser från både kommun och landsting ska planeringen av rehabiliteringsinsatser samordnas.

A 1. När en person skrivs ut från slutenvården och det finns en individuell rehabiliteringsplan, hur vanligt är det att denna plan diskuteras vid vårdplaneringsmöte*?

Mycket vanligt - det sker alltid	Ganska vanligt - det sker ofta	Inte så vanligt - det sker ibland	Mycket ovanligt - Det sker aldrig/nästan aldrig	Vet inte/Kan inte svara
☐	☐	☐	☐	☐

A 2. När en person skrivs ut från slutenvården och det inte finns en individuell rehabiliteringsplan, men det uppmärksammas att personen har kvarstående rehabiliteringsbehov, hur vanligt är det att kommunen då kallar till ett nytt vårdplaneringsmöte för att upprätta en rehabiliteringsplan?

Mycket vanligt - det sker alltid	Ganska vanligt - det sker ofta	Inte så vanligt - det sker ibland	Mycket ovanligt - Det sker aldrig/nästan aldrig	Vet inte/Kan inte svara
☐	☐	☐	☐	☐

*Med vårdplaneringsmöte avses en samordnad individuell planering som patientens fasta vårdkontakt i den landstingsfinansierade öppna vården kallar till, i de fall utskrivna personer bedöms behöva fortsatta insatser från både kommun och landsting (4 kap. 1 och 3 §§ i den nya lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård (2017:612)).

A 3. Har kommunen en utsedd funktion/funktioner som ansvarar för att samordna rehabiliteringen och som ser till att rehabiliteringsplanen verkställs, och efter behov uppdateras?

OBS! Det kan vara helt adekvat att markera 'Ja' på flera av delfrågorna

	Ja	Nej	Vet inte
I vår kommun finns det en MAR som är medicinskt ansvarig för rehabilitering	☐	☐	☐
I vår kommun finns en MAS, en medicinskt ansvarig sjuksköterska, som också samordnar rehabilitering	☐	☐	☐
I vår kommun finns det en utsedd person som är generellt ansvarig för rehabilitering	☐	☐	☐
I vår kommun finns det en utsedd person som är ansvarig för rehabilitering efter stroke	☐	☐	☐

Kommentera gärna om hur rehabiliteringsansvaret är fördelat i er kommun (obs. inga uppgifter om enskilda personer)

.....

.....

.....

B. Rehabilitering med multidisciplinärt team i det senare skedet*

I de reviderade nationella riktlinjerna för vård vid stroke från 2018 definieras ett multidisciplinärt team som ett rehabiliteringsteam som består av vård- och omsorgspersonal med särskild kunskap om stroke och som samarbetar kring den enskilde. Ett antal olika yrkesgrupper kan behöva engageras i ett multidisciplinärt team. Teamets sammansättning bör motsvara den enskildes behov. Vilka som deltar i teamarbetet kan variera över tid, men teamet ska alltid ha tillgång till läkare med strokekompetens.

*Med rehabilitering i det senare skedet avses rehabiliteringsinsatser som ges under den subakuta fasen, d.v.s. efter 3 månader från akut insjuknande i stroke.

B 1. Vilka yrkeskategorier ingår i kommunens rehabiliteringsarbete för vård vid stroke?

Markera samtliga yrkeskategorier som ingår

Fysioterapeut	☐
Arbetsterapeut	☐
Sjuksköterska	☐
Logoped	☐
Dietist	☐
Undersköterska	☐
Vårdbiträde	☐
Kurator	☐
Psykolog	☐
Biståndshandläggare	☐

B 2. För att ett rehabiliteringsteam ska vara definierat som ett multidisciplinärt team ska det i teamet finnas tillgång till samtliga de yrkesgrupper som listades i föregående fråga (B 1). Om samtliga angivna yrkesgrupper i B 1 ingår i ert team, hur är det organiserat?

Helt och hållet i offentlig regi (kommunalt)

Både i offentlig regi och via enskilda utförare

Helt och hållet via enskilda utförare

På annat sätt. Hur? .....

B 3. Har det multidisciplinära teamet tillgång till läkare med strokekompetens?

Ja

Nej

Vet inte

Enkäten besvaras i [webblänken](#)

B 4. Vilka av följande insatser för vård och rehabilitering efter stroke kan erbjudas av kommunen antingen i egen regi, i samarbete med andra kommuner eller via enskilda utförare?

Nationella riktlinjer ger rekommendationer om åtgärder vid stroke. Åtgärderna som är listade nedan har hög prioritet (1-3) i de reviderade nationella riktlinjerna för vård vid stroke från 2018.

	Kan erbjudas	Kan inte erbjudas	Vet inte
ADL-träning i hemmet efter utskrivning vid nedsatt ADL-förmåga efter stroke	☐	☐	☐
Anpassning av omgivningsfaktorer för att öka aktivitet och delaktighet vid nedsatt ADL-förmåga efter stroke	☐	☐	☐
Fallpreventiva åtgärder vid ökad risk för fall efter stroke	☐	☐	☐
Konditions- och styrketräning vid inaktivitet efter stroke	☐	☐	☐
Uppgiftsspecifik gångträning vid nedsatt gångförmåga efter stroke	☐	☐	☐
Intensiv språklig träning hos logoped (mer än 4 tim. per vecka) vid afasi efter stroke	☐	☐	☐
Kommunikationspartnerträning för närstående vid afasi efter stroke	☐	☐	☐
Samtalsstöd vid emotionella och psykiska reaktioner efter stroke	☐	☐	☐
Kompensatoriska tekniker för minnesfunktion vid nedsatt minne efter stroke	☐	☐	☐
Träning i kompensatoriska tekniker för att öka problemlösningsförmågan vid nedsatt problemlösningsförmåga och exekutiv förmåga efter stroke	☐	☐	☐
Uppgiftsspecifik träning vid nedsatt motorisk förmåga efter stroke	☐	☐	☐
Avlastande hjälpmedel för armen vid smärta i skuldran efter stroke	☐	☐	☐

Praktisk handledning och träning för närstående vid stroke	☐	☐	☐
Bedömning av munhälsa vid stroke	☐	☐	☐

C. Rutiner, vårdprogram och kunskapsstöd

C 1. Vilka kunskapsstöd/vägledning till vård-, rehabiliterings-, och omsorgspersonal använder kommunen vad gäller vård och rehabilitering vid stroke?

Flera alternativ kan anges.

- Socialstyrelsens nationella riktlinjer
- PM och beslutsstöd från det nationella programrådet för stroke
- Övergripande riktlinjer på regionnivå
- Lokalt framtagna riktlinjer, baserade på ovan
- Annat. Vad?
- .....

C 2. Har kommunen ett vårdprogram för rehabilitering efter stroke?

Med vårdprogram avses här en lokal eller regional handlingsplan som bygger på bästa tillgängliga kunskap. Programmet ska ge personalen hjälp och stöd i det praktiska arbetet och därmed möjliggöra en samordning av vård- och omsorgsinsatser så att resurserna utnyttjas effektivt och alla får en likvärdig vård. Vårdprogrammet ska omfatta personer med stroke, men kan även omfatta andra sjukdomsgrupper i behov av liknande rehabiliteringsinsatser.

	Ja	Nej	Vet inte
Det finns ett vårdprogram som kommunen har gemensamt med landstinget/regionen	☐	☐	☐
Det finns ett lokalt vårdprogram i kommunen	☐	☐	☐

C 3. När det gäller vård- och rehabiliteringsinsatser till personer med stroke, har kommunen utarbetade rutiner för samverkan med specialistvården, primärvården, eller andra aktörer?**a) med specialistvården...**

	Ja	Nej	Vet inte
Det finns samverkansrutiner för rehabilitering generellt	☐	☐	☐
Det finns samverkansrutiner för rehabilitering efter stroke	☐	☐	☐

b) med primärvården...

	Ja	Nej	Vet inte
Det finns samverkansrutiner för rehabilitering generellt	☐	☐	☐
Det finns samverkansrutiner för rehabilitering efter stroke	☐	☐	☐

c) med annan aktör...

	Ja	Nej	Vet inte
Det finns samverkansrutiner för rehabilitering generellt	☐	☐	☐
Det finns samverkansrutiner för rehabilitering efter stroke	☐	☐	☐

Om ja, vilken/vilka aktörer är det?

.....

.....

.....

Plats för kommentarer om fråga C 3:

.....

.....

.....

C 4. Har kommunen rutiner eller vägledning som en del i vårdprogrammet, vad gäller...

	Ja	Nej	Vet inte
Multidisciplinär teamrehabilitering efter stroke	☐	☐	☐
Informationsöverföring i vård- och omsorgskedjan	☐	☐	☐
Stöd till anhöriga	☐	☐	☐
Långsiktig uppföljning av patient och närstående	☐	☐	☐
Kompetensutveckling för personalen	☐	☐	☐

Sköra och svårt multisjuka personer inom hemsjukvård eller särskilt boende med stort omvårdnadsbehov har ofta en förhöjd risk att insjukna i stroke. För dessa personer överväger dock inte alltid nyttan med transport till akutsjukhus och vård på en strokeenhet riskerna som detta också innebär. Därför bör hälso- och sjukvården enligt Socialstyrelsens rekommendation i de nya riktlinjerna erbjuda en läkarbedömning av dessa personers hälsotillstånd samt de alternativa vårdformer som är aktuella vid ett akut strokeinsjuknande.

C 5. Har kommunen en rutin för läkarbedömning och ställningstagande till fortsatt vårdform vid eventuellt strokeinsjuknande för svårt multisjuka personer med stort omvårdnadsbehov?

Ja**Nej****Vet inte**

Plats för kommentar:

Enkäten besvaras i webblänken

D. Kompetens, utbildning och fortbildning i stroke

D 1. Får följande grupper inom kommunens vård-, rehabiliterings- och omsorgspersonal utbildning av kommunen som leder till STROKE-riksförbundets kompetensbevis?

	Ja	Nej	Vet inte
Personal som är tillsvidareanställd och arbetar på ordinärt boende eller dagverksamhet	☐	☐	☐
Personal som är tillsvidareanställd och arbetar på dagverksamhet	☐	☐	☐
Personal som är tillsvidareanställd och arbetar på korttidsboende	☐	☐	☐
Personal som är tillsvidareanställd och arbetar på särskilt boende	☐	☐	☐
Personal som är timanställd	☐	☐	☐

D 2. Får följande grupper inom kommunens vård-, rehabiliterings- och omsorgspersonal annan form av utbildning inom strokevård?

	Ja	Nej	Vet inte
Personal som är tillsvidareanställd och arbetar på ordinärt boende eller dagverksamhet	☐	☐	☐
Personal som är tillsvidareanställd och arbetar på dagverksamhet	☐	☐	☐
Personal som är tillsvidareanställd och arbetar på korttidsboende	☐	☐	☐
Personal som är tillsvidareanställd och arbetar på särskilt boende	☐	☐	☐
Personal som är timanställd	☐	☐	☐

Kommentera gärna vad det är för utbildning:

.....

.....

.....

D 3. Hur ofta får kommunens vård-, rehabiliterings- och omsorgspersonal fortbildning i stroke?

Med fortbildning avses minst en kostnadsfri halvdagsutbildning. Frågan avser frekvensen under de tre senaste åren 2015 - 2017.

	Vartannat				
	Varje år	år	Mer sällan	Aldrig	Vet inte
Personal på ordinärt boende	☐	☐	☐	☐	☐
Personal på dagverksamhet	☐	☐	☐	☐	☐
Personal på korttidsboende	☐	☐	☐	☐	☐
Personal på särskilt boende	☐	☐	☐	☐	☐

D 4. Hur stor andel av kommunens vård- rehabiliterings- och omsorgspersonal har strokekompetens?

Med strokekompetens menas personal som innehar STROKE-riksförbundets kompetensbevis

	mindre än			mer än 75		Vet inte
	25 %	25-50 %	51-75 %	%		
Personal på ordinärt boende	☐	☐	☐	☐	☐	
Personal på dagverksamhet	☐	☐	☐	☐	☐	
Personal på korttidsboende	☐	☐	☐	☐	☐	
Personal på särskilt boende	☐	☐	☐	☐	☐	

D 5. Hur stor andel av den legitimerade vård- och rehabiliteringspersonalen i er kommun har specialistutbildning?

Med specialistutbildning avses en påbyggnadsutbildning på avancerad nivå (universitets- eller högskolenivå) som ger kompetens med inriktning mot t.ex neurosjukvård, äldrevård/äldreomsorg, avancerad vård/rehabilitering i hemmet etc.

	Mer än hälften	Cirka hälften	Färre än hälften	Vet inte
Bland sjuksköterskor	☐	☐	☐	☐
Bland arbetsterapeuter	☐	☐	☐	☐
Bland sjukgymnaster/fysioterapeuter	☐	☐	☐	☐
Bland andra yrken	☐	☐	☐	☐

Plats för kommentarer, även vad gäller i vilka andra yrkesgrupper det finns personal med specialistutbildning:

.....

.....

.....

Plats för fler kommentarer avseende kommunens arbete avseende insatser till personer i behov av vård och rehabilitering vid vård av stroke:

.....

.....

.....

Tack för dina svar!